

JUDr. Pavel Blažek, Ph.D.
MINISTR SPRAVEDLNOSTI ČR

Praha 25. srpna 2023
č. j. MSP-7/2022-ODKA-SPZ/10
Počet listů: 3
Přílohy: 2

Nejvyšší soud
Burešova 20
657 37 Brno

Podezřelá S. P. - stížnost pro porušení zákona

Přílohy:

- trestní spis PČR, KŘP hl. m. Prahy, SKPV, odboru obecné kriminality sp. zn. KRPA-187306/TČ-2020-000072
- všeobecný spis Městského státního zastupitelství v Praze sp. zn. 1 KZN 314/2020

Podle § 266 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (dále jen tr. řád), podávám ve prospěch podezřelé S. P.,

stížnost pro porušení zákona

proti pravomocnému usnesení státního zástupce Městského státního zastupitelství v Praze ze dne 13. 7. 2021, č.j. 1 KZN 314/2020-164.

Řízení předcházející napadenému rozhodnutí

- 1 Dne 18. 7. 2020 byly policejním orgánem pod č.j. KRPA-187306-3/TČ-2020-000072 podle § 158 odst. 3 tr. řád zahájeny úkony trestního řízení ve věci podezření ze spáchání zločinu porušení povinnosti při správě cizího majetku podle § 220 odst. 1, 3 trestního zákoníku (dále jen tr. zákoník), kterého se měla dopustit podezřelá S. P. tím, že v době od 16. 7. 2020 do 17. 7. 2020 přemístila na neznámé místo z muzea A., zde vystavené artefakty týkající se značky A. a osoby S. J. v celkově odhadované hodnotě 200.000.000 Kč, které měla spravovat a opatrovat v pronájmu od poškozeného M. Ž. a které měla dle smlouvy vystavovat v Muzeu A. a bez souhlasu majitele neměla právo s nimi jakkoli manipulovat mimo prostor muzea. V průběhu prověřování byla změněna právní kvalifikace tohoto jednání na zločin zpronevěry podle § 206 odst. 1, 5 tr. zákoníku a prověřování bylo rozšířeno o podezření ze zpronevěry 23 bitcoinů v hodnotě 10.500.000 Kč a odcizení dalších předmětů z majetku muzea v hodnotě 1.668.800 Kč.

- 2 Usnesením policejního orgánu KŘP hl. m. Prahy, SKPV, odboru obecné kriminality, pod č. j. KRPA-187306-150/TČ-2020-000072 ze dne 28. 4. 2021 bylo rozhodnuto o odložení věci podle § 159a odst. 1 tr. řádu z důvodu, že nejde o podezření z trestného činu a není na místě věc vyřídit jinak. Své rozhodnutí odůvodnil policejní orgán tím, že podezřelá S. P. a M. Ž. byly v době založení A. muzea v partnerském vztahu, který se prolínal i do obchodněprávních vztahů, přičemž většina právních aspektů souvisejících s provozem muzea nebyla z tohoto důvodu písemně smluvně podchycena. Prověřováním se nepodařilo jednoznačně vyjasnit otázku vlastnictví exponátů vztahujících se ke značce A., o kterou je mezi poškozeným M. Ž. a podezřelou S. P. spor. Z výpovědi V. S. vyplývá, že pořízení výrobků značky A. se promítlo v účetnictví společnosti 6, s.r.o. Tato společnost propůjčila majetek nadaci, ale již nebylo možné zjistit, o jaké konkrétní věci a majetek se mělo jednat. Samotný akt svěřeni věcí nadaci je dokládán smlouvou o pronájmu, na základě které by bylo možné považovat spol. 6., s. r. o., potažmo jejího jednatele M. Ž. za vlastníka věcí, které byly v příloze této smlouvy specifikovány, avšak podezřelá pravost podpisu na této smlouvě zpochybnila. Jednoznačný závěr stran pravosti podpisu nepřinesl ani znalecký posudek z oboru písmoznalectví, neboť nebyl předložen žádnou ze stran originál smlouvy. Dle závěrů policejního orgánu ani jedna strana nedisponuje potřebnou dokumentací k nabytí věcí vystavovaných a pořízených do A. muzea, s výjimkou motocyklu BMW, jehož nabytí doložil M. Ž. a s výjimkou několika kusů elektroniky, k níž doložila darovací smlouvy podezřelá. Tato elektronika měla být věnována Nadaci A., ovšem vzhledem ke sporu, kdo je vlastníkem nadace, jejíž koupi měl financovat M. Ž. a S. P. je předsedkyní správní rady, existují pochybnosti o tom, kdo je majitelem těchto věcí. S ohledem na shora uvedené policie orgán uzavřel, že nelze učinit závěr, že by jednání podezřelé (vyklizení muzea) bylo úmyslným trestným činem, když není jisté, zda věci, o které se jedná, jí byly svěřeny anebo je vlastnila a spravovala v rámci Nadace A.
- 3 V podstatě stejná zjištění pak policejní orgán promítl do svých úvah v usnesení ze dne 17. 5. 2021, č. j. KRPA-187306-155/TČ-2020-000072, o uložení zajištěných věcí do úschovy u Obvodního soudu pro Prahu 1 podle § 80 odst. 1 tr. řádu. Po rozpadu vztahu s poškozeným Ž. nechala podezřelá vyklidit muzeum a veškeré exponáty držela ve své moci do doby, než byly zajištěny policií. Policejní orgán na základě listin doložených podezřelou nenabyl přesvědčení, že by jednoznačně dokladovaly, zda a které exponáty byly darované přímo nadaci. Platnost nájemní smlouvy dokládající, že by vlastníkem exponátů měla být společnost 6., s. r. o., která je pronajala Nadaci C., naopak zpochybnila podezřelá. Dle policejního orgánu v tomto případě nejde jen o prosté doložení vlastnictví exponátů muzea, ale také o vyřešení právních otázek souvisejících s jednatelstvím nadace a jejím faktickým vlastnictvím.
- 4 Rozhodnutí policejního orgánu o uložení věcí do úschovy bylo napadeno stížnostmi podezřelé S. P. i poškozených M. Ž. a společnosti 6., s.r.o. Ve své stížnosti podezřelá namítla, že policejní orgán posouzení vlastnického práva k zajištěným věcem přenesl na civilní soud, ačkoli zodpovězení takové otázky je naprosto nezbytné pro určení, zda byl spáchán zločin zpronevěry. Pochybnosti v tomto směru byl povinen policejní orgán rozptýlit. Stížnost poškozených se opírá o argumentaci odmítající důkazní význam výpovědi podezřelé, pokud jde o tvrzení o účincích darování zajištěných věcí pro účely výstavní expozice, v němž podezřelá zpochybňuje vlastnické právo společnosti 6., s.r.o. Poškození rovněž namítli neúplnost dokazování, protože policejní orgán neopatřil znalecký posudek k hodnotě zajištěných věcí, který byl vypracován již v r. 2016 pro účely jejich pojištění. Všichni stěžovatelé navrhli, aby bylo napadené rozhodnutí zrušeno. Státní zástupce Městského státního zastupitelství v Praze usnesením ze dne 13. 7. 2021, č. j. 1 KZN 314/2020-164, však rozhodl tak, že stížnosti podezřelé i poškozených podle § 148 odst. 1, písm. c) tr. řádu zamítl jako nedůvodné. Odůvodnění tohoto usnesení, které je

obsahově poměrně velmi úsporné, se koncentruje do závěru, že nebylo objasněno, v jakém vztahu vůči podezřelé S. P. se zajištěné věci nacházejí, zda jí byly darovány nebo pronajaty. Protože otázka práva konkrétní osoby k zajištěným věcem nebyla objasněna, bylo rozhodnutí policejního orgánu potvrzeno.

Napadené rozhodnutí

- 5 Usnesením státního zástupce Městského státního zastupitelství v Praze ze dne 13. 7. 2021, č.j. 1 KZN 314/2020-164 byly jako nedůvodné zamítnuty stížnosti podezřelé S. P. a poškozených M. Ž. a společnosti 6., s. r. o. proti usnesení Policie ČR, Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy, SKPV, odboru obecné kriminality, 2. oddělení ze dne 17. 5. 2021, č. j. KRPA-187306-155/TČ-2020-000072, jímž byly podle § 80 odst. 1 tr. řádu věci zajištěné v trestním řízení uloženy do úschovy Obvodního soudu pro Prahu 1.
- 6 Odůvodnění tohoto usnesení se jeví jako velmi stručné, v závěru se koncentruje k tomu, že nebylo objasněno, v jakém stavu vůči podezřelé S. P. se zajištěné věci nacházejí, zda jí byly darovány, pronajaty a otázka práva konkrétní osoby k věcem tak nebyla objasněna a hodnotí proto napadené rozhodnutí policejního orgánu jako správné.

Právní posouzení

Relevantní právní úprava

- 7 Dle § 2 odst. 5, věta první a třetí tr. řádu orgány činné v trestním řízení postupují v souladu se svými právy a povinnostmi uvedenými v tomto zákoně a za součinnosti stran tak, aby byl zjištěn skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro jejich rozhodnutí. V přípravném řízení orgány činné v trestním řízení objasňují způsobem uvedeným v tomto zákoně i bez návrhu stran stejně pečlivě okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch osoby, proti níž se řízení vede.
- 8 Podle § 80 odst. 1 tr. řádu platí, že není-li věc, která byla vydána nebo odňata, k dalšímu řízení už třeba a nepřichází-li v úvahu její propadnutí nebo zabránění, vrátí se tomu, kdo ji vydal nebo komu byla odňata. Jestliže na ni uplatňuje právo osoba jiná, vydá se tomu, o jehož právu na věc není pochyb. Při pochybnostech se věc uloží do úschovy a osoba, která si na věc činí nárok, se upozorní, aby jej uplatnila v řízení ve věcech občanskoprávních. Pokud osoba, která má na věc právo, ji přes opakovanou výzvu nepřevzme, bude věc prodána a částka za ni stržená bude uložena do úschovy soudu; věc bezcenná se zničí.
- 9 Podle § 147 odst. 1 tr. řádu platí, že při rozhodování o stížnosti přezkoumá nadřízený orgán ad a) správnost všech výroků napadeného usnesení, proti nimž může stěžovatel podat stížnost, a ad b) řízení předcházející napadenému usnesení.
- 10 Podle § 148 odst. 1 písm. e) tr. řádu platí, že nadřízený orgán zamítne stížnost, není-li důvodná.

Posouzení předmětné věci

- 11 Rozhodnutí státního zástupce Městského státního zastupitelství v Praze, kterým bylo potvrzeno usnesení policejního orgánu podle § 80 odst. 1 tr. řádu o uložení věcí do soudní úschovy, je zatíženo nedostatky co do kvality i intenzity přezkumné činnosti dle § 147 odst. 1 ve vztahu k rozsahu a úplnosti skutkových zjištění týkajících se původu zajištěných a posléze do úschovy soudu uložených věcí a dokladů o nich. Vadou je přitom zatíženo i samotné řízení předcházející vydání rozhodnutí o uložení věcí do úschovy. Stejně okolnosti byly významné i z hlediska posouzení naplnění znaků skutkové podstaty zvláště závažného zločinu zpronevěry podle § 206 odst. 1,5 tr. zákoníku. Vady a nedostatky prověřování způsobily, že napadené rozhodnutí státního zástupce je přinejmenším předčasné. Státní zástupce při posuzování důvodnosti podaných stížností a rozhodování o nich v případě hodnocení zákonných podmínek uvedených v ust. § 80 odst. 1 tr. řádu nereflektoval skutečnost, že se výrok přezkoumávaného usnesení opírá o neúplná a nedostatečná skutková zjištění a dokazování. Např. se ztotožnil se spekulací o důkazním významu otázky někdejšího osobního vztahu podezřelé a poškozeného. Akceptoval neúplné dokazování v otázce vzniku a podmínek pronájmu zajištěných věcí a jejich nabytí pronajímatelem, přestože dokazování těchto okolností rozhodně nelze považovat za ukončené. Ve vztahu ke smlouvě o pronájmu nebyl vyslechnut advokát, který se na zpracování podkladů ke smlouvě podílel a který mohl přispět k objasnění její autentičnosti. Opomenutou zůstala i prověrka účetnictví společnosti 6., s.r.o., zda a v jakém rozsahu obsahuje evidenci zajištěných věcí v majetku této společnost. Policejní orgán neproověřil dostatečně tvrzení podezřelé o tom, že zajištěné věci byly předtím darovány nadaci za situace, v níž darovací smlouvy nejsou k dispozici v rozsahu, který by odpovídal celému souboru zajištěných věcí. Nejméně v tomto směru je nutno hodnotit řízení předcházející vydání napadeného rozhodnutí za neúplné. Revizní činnost státního zástupce jako stížnostního orgánu ve vztahu k tomuto aspektu hodnocení podmínek pro rozhodnutí o zajištěných věcech za podmínek ust. § 80 tr. řádu zůstala nenaplněna a zcela v rozporu s ust. § 147 odst. 1 tr. řádu, jakož i s ustanovením § 148 odst. písm. c) tr. řádu. Tento nesoulad se pak projevuje v tom, že v odůvodnění stížnostního rozhodnutí státního zástupce jsou rozhodovací důvody v podstatě toliko naznačeny s odkazem na to, že podstatné okolnosti pro určení statutu zajištěných věcí zůstávají předcházejícím prověřováním neobjasněny, aniž by se státní zástupce zabýval tím, zda objasněny být mohly a jaké důkazní prostředky lze přitom využít.
- 12 Ze shora uvedených důvodů nelze než dospět k závěru, že postup státního zástupce při hodnocení podmínek ustanovení § 80 odst. 1 tr. řádu a dále postup podle § 147 odst. 1 tr. řádu a podle § 148 odst. 1 písm. c) tr. řádu byl nesprávný, když důvody pro uložení zajištěných věcí do úschovy byly shledány na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu a na základě neúplného dokazování. Vzhledem k tomu, že uvedený stav uložení věcí do úschovy jako nežádoucí vnímala podezřelá i poškození M. Ž. a společnost 6., s. r. o., neboť všichni brojili proti rozhodnutí policejního orgánu stížností, lze mít za to, že zákon byl porušen v neprospěch podezřelé S. P., ale de facto i v neprospěch poškozené společnosti 6., s. r. o. Lze uvést, že současná situace, která způsobuje faktickou nedosažitelnost dotčených věcí v pořadu práva trestního s tím, že pokud nedojde k postupu ve věci na půdě práva civilního, pak dojde ke ztrátě majetku ve prospěch státu proti vyjádřené vůli jak podezřelé i poškozeného, je stav, který je nejhorším možným pro všechny tyto dotčené strany trestního řízení.
- 13 V případě, že by Nejvyšší soud dospěl k závěru, že jsou splněny podmínky pro rozhodnutí o této stížnosti pro porušení zákona v neveřejném zasedání, s takovým postupem souhlasím.

Návrh

14 S ohledem na výše uvedené si dovoluji Nejvyššímu soudu navrhnout, aby:

- 1) Podle § 268 odst. 2 trestního řádu vyslovil, že pravomocným usnesením státního zástupce Městského státního zastupitelství v Praze ze dne 17. 5. 2021, č.j. KZN 314/2020-164 byl porušen zákon v ust. § 148 odst. 1 písm. c) trestního řádu a § 147 odst. 1 trestního řádu a v řízení předcházejícím usnesením vrchní komisařky Policie ČR, Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy, SKPV, odboru obecné kriminality, 2. oddělení ze dne 17. 5. 2021, č.j. KRPA-187306-155/TČ-2020-000072 v ustanovení § 80 odst. 1 tr. řádu v neprospěch podezřelé S. P. a zároveň i v neprospěch poškozené společnosti 6., s. r. o.;
- 2) s odkazem na § 269 odst. 2 trestního řádu usnesení státního zástupce Městského státního zastupitelství v Praze ze dne 13. 7. 2021, č.j. KZN 314/2020-164 zrušil, jakož i další rozhodnutí na zrušené rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu;
- 3) a v souladu s § 270 odst. 1 trestního řádu přikázal Městskému státnímu zastupitelství v Praze, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

Na vědomí:

- Nejvyšší státní zastupitelství
- Vrchní státní zastupitelství v Praze k jejich sp. zn. VZZ 6073/2021
- Advokát podezřelé JUDr. P. T.
- Zmocněnec poškozeného JUDr. V. R.